

Nom i Cognoms:

Grup:

Data:

- 1) Raoneu la certesa o falsedat de les afirmacions següents:
- Si A és la matriu dels coeficients d'un sistema d'equacions lineals i Ampl és la matriu ampliada del mateix sistema.
 $\text{Rang}(A) \leq \text{Rang}(\text{Ampl}) \leq \text{Rang}(A) + 1$
 - Una matriu que té tota una fila o columna de zeros és de rang zero.
 - Si $\text{Rang}(A)=3 \Rightarrow$ tots les menors d'ordre 2 són diferents de zero.

(0,75 punts)

- 2) A una matriu quadrada A de dimensió n (és a dir de $n \times n$). $k \in \mathbb{R}$. Calculeu quan val el determinant de la matriu (kA) en funció del determinant de A .
 És a dir calculeu **determinant $(kA)=|kA|$** (raoneu la resposta)

(0,25 punts)

3) Resoleu l'equació :

$$\begin{vmatrix} 1 & 3x & 1 & x \\ x & 1 & 3x & 1 \\ 1 & x & 1 & 3x \\ 3x & 1 & x & 1 \end{vmatrix} = 0$$

(2 punts)

- 4) Discuteix, **utilitzant determinants**, quin és el rang d'aquesta matriu segons el valor del paràmetre "k"

$$A = \begin{pmatrix} k & k & k+3 & k+1 \\ 1 & k-1 & 0 & k \\ 0 & 1 & k+3 & 1 \end{pmatrix}$$

(2 punts)

- 5) Discuteix, **utilitzant transformacions de Gauss**, quin és el rang d'aquesta matriu segons el valor del paràmetre "a"

$$B = \begin{pmatrix} a & 2 & 1-a \\ a & a+3 & -2 \\ 0 & a+1 & a+1 \end{pmatrix}$$

(2 punts)

- 6) Trobeu X de manera que $A X = 5(B - 2C)$
 si $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 3 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 5 \\ 22 & -3 & 1 \end{pmatrix}$ i $C = \begin{pmatrix} -4 & 0 & 2 \\ 6 & -1 & 1 \end{pmatrix}$

Atenció: si has de calcular alguna matriu inversa ho has de fer utilitzant el mètode de Gauss-Jordan.

(3 punts)

Nom i Cognoms:

Grup:

Data:

1) Raoneu la certesa o falsedat de les afirmacions següents:

- a) Si A és la matriu dels coeficients d'un sistema d'equacions lineals i $Ampl$ és la matriu ampliada del mateix sistema.
 $Rang(A) \leq Rang(Ampl) \leq Rang(A) + 1$
- b) Una matriu que té tota una fila o columna de zeros és de rang zero.
- c) Si $Rang(A)=3 \Rightarrow$ tots les menors d'ordre 2 són diferents de zero. (0,75 punts)

a) Cert ja que la matriu Ampliada té una les mateixes columnes que A i una columna més (la de termes independents)
 $Rang(A) = Rang(C1, C2, \dots, Cn)$
 $Rang(Ampliada) = Rang(C1, C2, \dots, Cn, B)$
 I com és rang és el número de columnes que són L.I. és evident que el rang de l'ampliada o coincideix amb el rang de l'anterior (Si B és C.L. de les altres columnes) o és una unitat més (Si B no és C.L. de les altres columnes)

b) Fals. Com a contraexemple no només cal mostrar un cas on sigui fals, per exemple, aquest:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \text{ que té } Rang(A)=1$$

c) Fals ja que només podem assegurar que hi haurà algun M_2 no nul. Per exemple

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \text{ Rang}(A)=3 \text{ i per exemple el } M_2 \text{ determinar per } F1F2C2C3 \text{ és zero}$$

2) A una matriu quadrada A de dimensió n (és a dir de $n \times n$). $k \in \mathbb{R}$. Calculeu quan val el determinant de la matriu (kA) en funció del determinant de A . És a dir calculeu **determinant $(kA)=|kA|$** (raoneu la resposta)

$$|A| = \det(C1, C2, \dots, Cn)$$

$|kA| = \det(k \cdot C1, k \cdot C2, \dots, k \cdot Cn)$ i si traiem factor comu a "k de cada columna tenim que $|kA| = \det(k \cdot C1, k \cdot C2, \dots, k \cdot Cn) = k^n \det(C1, C2, \dots, Cn) = k^n |A|$

(0,25 punts)

3) Resoleu l'equació :

$$\begin{vmatrix} 1 & 3x & 1 & x \\ x & 1 & 3x & 1 \\ 1 & x & 1 & 3x \\ 3x & 1 & x & 1 \end{vmatrix} = 0$$

Fem les següents transformacions que conserven el valor del determinant primer calcularem el determinant i després ja farem l'equació

Nom i Cognoms:

Grup:

Data:

$$\left| \begin{array}{cccc|c} 1 & 3x & 1 & x & F2 - xF1 \\ x & 1 & 3x & 1 & F3 - F1 \\ 1 & x & 1 & 3x & F4 - 3xF1 \\ 3x & 1 & x & 1 & \end{array} \right| = \left| \begin{array}{cccc|c} 1 & 3x & 1 & x & \\ 0 & 1 - 3x^2 & 2x & 1 - x^2 & \\ 0 & -2x & 0 & 2x & \\ 0 & 1 - 9x^2 & -2x & 1 - 3x^2 & \end{array} \right| =$$

$$= \underset{\text{Desenvolupem per C1}}{\left| \begin{array}{ccc|c} 1 - 3x^2 & 2x & 1 - x^2 & \text{factor de } F2 \\ -2x & 0 & 2x & = \\ 1 - 9x^2 & -2x & 1 - 3x^2 & F3 + F1 \end{array} \right|} =$$

$$= (2x) \left| \begin{array}{ccc|c} 1 - 3x^2 & 2x & 1 - x^2 & \text{Desenv C2} \\ -1 & 0 & 1 & \\ 2 - 12x^2 & 0 & 2 - 4x^2 & \end{array} \right| = -(2x)^2 \left| \begin{array}{cc|c} -1 & 1 & \\ 2 - 12x^2 & 2 - 4x^2 & \end{array} \right| =$$

$$= -(2x)^2 [-2 + 4x^2 - 2 + 12x^2] = -(2x)^2 [16x^2 - 4] =$$

$$= -16x^2 [4x^2 - 1] = -16x^2 (2x - 1)(2x + 1)$$

Així doncs ara ja podem solucionar l'equació que és:

$$-16x^2 (2x - 1)(2x + 1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} -16x^2 = 0 & \Rightarrow x = 0 \\ (2x - 1) = 0 & \Rightarrow x = \frac{1}{2} \\ (2x + 1) = 0 & \Rightarrow x = -\frac{1}{2} \end{cases}$$

Nom i Cognoms:

Grup:

Data:

4) Discuteix, **utilitzant determinants**, quin és el rang d'aquesta matriu segons el valor del paràmetre "k"

$$A = \begin{pmatrix} k & k & k+3 & k+1 \\ 1 & k-1 & 0 & k \\ 0 & 1 & k+3 & 1 \end{pmatrix}$$

(2 punts)

Si considerem el menor format per F2, F3 i C1 i C2 tenim que

$$M_2 = \begin{vmatrix} 1 & k-1 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} = 1 \neq 0 \Rightarrow \text{Rang}(A) \geq 2$$

Ara orlant aquest $M_2 \neq 0$ només tenim dues possibilitats que és orlar-lo amb la F1C3 i la F1C4.

Orlant-lo amb F1 i C3

$$M_3 = \begin{vmatrix} k & k & k+3 \\ 1 & k-1 & 0 \\ 0 & 1 & k+3 \end{vmatrix} \begin{array}{l} \text{Factor de C3} \\ \\ \end{array} = (k+3) \begin{vmatrix} k & k & 1 \\ 1 & k-1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \end{vmatrix} =$$

$$= (k+3)[k(k-1)+1-k] = (k+3)[k^2 - 2k + 1] = (k+3)(k-1)^2$$

I estudiant quan aquest determinant podem començar a separar els casos

- **Cas I:** $\forall k \neq 1$ i $k \neq -3$ **Rang A = 3**
- **Cas II:** **K=1** aleshores com $M_2 \neq 0$ i un orlat seu el nul, encara hem de mirar l'altre orlat possible que és el de F1 i C4

$$M_3 = \begin{vmatrix} k & k & k+1 \\ 1 & k-1 & k \\ 0 & 1 & k \end{vmatrix} \begin{array}{l} \text{Com } k=1 \\ \\ \end{array} = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{vmatrix} = 2 - 1 - 1 = 0$$

Així com tots els orlats de $M_2 \neq 0$ són nuls **podem dir que Rang(A)=2**

- **Cas III:** **K = -3** aleshores com $M_2 \neq 0$ i un orlat seu el nul, encara hem de mirar l'altre orlat possible que és el de F1 i C4

$$M_3 = \begin{vmatrix} k & k & k+1 \\ 1 & k-1 & k \\ 0 & 1 & k \end{vmatrix} \begin{array}{l} \text{Com } k=-3 \\ \\ \end{array} = \begin{vmatrix} -3 & -3 & -2 \\ 1 & -4 & -3 \\ 0 & 1 & -3 \end{vmatrix} = -36 - 2 - 9 - 9 \neq 0$$

Així com podem dir que **Rang(A)=3**

Aquests casos es poden resumir així:

- **Cas I:** $\forall k \neq 1$ el **Rang A = 3**
- **Cas II:** **K=1** el **Rang A = 2**

Nom i Cognoms:

Grup:

Data:

5) Discuteix, **utilitzant transformacions de Gauss**, quin és el rang d'aquesta matriu segons el valor del paràmetre "a"

$$B = \begin{pmatrix} a & 2 & 1-a \\ a & a+3 & -2 \\ 0 & a+1 & a+1 \end{pmatrix}$$

(2 punts)

Com el nombre de files és 3 ja podem dir que $\text{Ran}(B) \leq 3$

**Si escalonem treballant amb les files per la part esquerra la cosa és molt fàcil:
 $F_2 - F_1$**

$$\begin{pmatrix} a & 2 & 1-a \\ 0 & a+1 & a-3 \\ 0 & a+1 & a+1 \end{pmatrix} \xrightarrow{F_3 - F_2} \begin{pmatrix} a & 2 & 1-a \\ 0 & a+1 & a-3 \\ 0 & 0 & 4 \end{pmatrix}$$

I per tant ja la tenim escalonada i els casos són els següents:

□ **CAS I:** $\forall a \neq 0$ i $a \neq -1$ **Rang B = 3**

□ **CAS II** Si $a=0$ la matriu no està escalonada per files, però sí per columnes i puc dir que el Rang B=2

$$\begin{pmatrix} 0 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & -3 \\ 0 & 0 & 4 \end{pmatrix}$$

□ **CAS III** Si $a=-1$ la matriu no està escalonada per files, però s'escalonada fàcilment i resulta que el Rang(B)=2

$$\begin{pmatrix} -1 & 2 & 2 \\ 0 & 0 & -4 \\ 0 & 0 & 4 \end{pmatrix} \xrightarrow{F_3 + F_2} \begin{pmatrix} -1 & 2 & 2 \\ 0 & 0 & -4 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Nom i Cognoms:

Grup:

Data:

6) Trobeu X de manera que $A X = 5(B - 2C)$

$$\text{si } A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 3 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 5 \\ 22 & -3 & 1 \end{pmatrix} \text{ i } C = \begin{pmatrix} -4 & 0 & 2 \\ 6 & -1 & 1 \end{pmatrix}$$

Atenció: si has de calcular alguna matriu inversa ho has de fer utilitzant el mètode de Gauss-Jordan.

(3 punts)

L'objectiu és aïllar la X .

$$A X = 5(B - 2C)$$

I si existeix inversa de A (sabem que existeix ja que el seu determinant és diferent de zero) podem multiplicar per ella per la dreta obtenint així:

$$\begin{aligned} A^{-1}(AX) &= A^{-1}5(B - 2C) \Rightarrow (A^{-1}A)X = 5A^{-1}(B - 2C) \Rightarrow IX = 5A^{-1}(B - 2C) \Rightarrow \\ &\Rightarrow X = 5A^{-1}(B - 2C) \end{aligned}$$

Així doncs anem a calcular A^{-1} . La calcularem pel mètode de Gauss-Jordan:

$$\begin{aligned} (A \mid I) &\approx \begin{pmatrix} 1 & 1 & \mid & 1 & 0 \\ -2 & 3 & \mid & 0 & 1 \end{pmatrix} \xrightarrow{F2+2F1} \approx \begin{pmatrix} 1 & 1 & \mid & 1 & 0 \\ 0 & 5 & \mid & 2 & 1 \end{pmatrix} \xrightarrow{5F1-F2} \approx \\ &\approx \begin{pmatrix} 5 & 0 & \mid & 3 & -1 \\ 0 & 5 & \mid & 2 & 1 \end{pmatrix} \xrightarrow{F1/5} \approx \begin{pmatrix} 1 & 0 & \mid & 3/5 & -1/5 \\ 0 & 1 & \mid & 2/5 & 1/5 \end{pmatrix} \xrightarrow{F2/5} \approx (I \mid A^{-1}) \end{aligned}$$

$$\text{Així doncs } A^{-1} = \begin{pmatrix} 3/5 & -1/5 \\ 2/5 & 1/5 \end{pmatrix} = \frac{1}{5} \begin{pmatrix} 3 & -1 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$$

$$B = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 5 \\ 22 & -3 & 1 \end{pmatrix} \text{ i } C = \begin{pmatrix} -4 & 0 & 2 \\ 6 & -1 & 1 \end{pmatrix} \text{ i per tant}$$

$$\begin{aligned} X &= 5A^{-1}(B - 2C) = 5 \frac{1}{5} \begin{pmatrix} 3 & -1 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} \left[\begin{pmatrix} 2 & 0 & 5 \\ 22 & -3 & 1 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} -8 & 0 & 4 \\ 12 & -2 & 2 \end{pmatrix} \right] = \\ &= \begin{pmatrix} 3 & -1 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 10 & 0 & 1 \\ 10 & -1 & -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 20 & 1 & 4 \\ 30 & -1 & 1 \end{pmatrix} \end{aligned}$$